

Jaarverslag 2019

Colofon

Samenstelling rekenkamercommissie Opsterland

Voorzitter	Tiny Ruiters
Leden	Barbara IJsselmuiden
	Frans Haven
Secretaris	Jellie Rijpma

Email: rekenkamercommissie@opsterland.nl

Website: www.opsterland.nl/gemeenteraad

Inhoudsopgave

1	Inleiding en leeswijzer.....	1
2	Wat doet de rekenkamercommissie?.....	1
3	Activiteiten 2019	3
3.1	Overleg en afstemming	3
3.2	Onderzoeken in 2019.....	3
3.3	Onderzoeksprogramma 2019	4
3.4	Onderzoeksprogramma 2020	4
3.5	Deskundigheidsbevordering.....	5
3.6	Communicatie.....	5
4	Financiën 2019	6
	Tot slot	7

1 Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van de rekenkamercommissie Opsterland. Hierin blikken wij terug op de activiteiten en uitgaven in 2019. Dit jaarverslag is bedoeld voor de gemeenteraad van Opsterland. Het jaarverslag wordt ook ter informatie aangeboden aan het college van b. en w. Vanuit het oogmerk van publieke verantwoording wordt dit jaarverslag ook gepubliceerd op de websitepagina van de rekenkamercommissie.

In het jaarverslag gaan we eerst in op taak en werkwijze van de rekenkamercommissie. Vervolgens leggen wij in hoofdstuk 3 verantwoording af over onze activiteiten in het afgelopen jaar. In hoofdstuk 4 volgt de financiële verantwoording.

2 Wat doet de rekenkamercommissie?

De rekenkamercommissie ondersteunt de gemeenteraad met onafhankelijk onderzoek. De rekenkamercommissie is immers een onafhankelijk bestuursorgaan van de gemeente Opsterland. De rekenkamercommissie stelt in haar onderzoek leren en verbeteren centraal, met onderzoek wil de rekenkamercommissie inzicht verschaffen in de prestaties en resultaten van de gemeente.

Voor de uitvoering van de werkzaamheden door de rekenkamercommissie heeft de gemeente Opsterland in 2015 besloten om samen met de gemeenten Weststellingwerf en Ooststellingwerf een personele unie te vormen (hierna te noemen: de rekenkamercommissie). In 2018 is de samenwerking en de gekozen structuur voor de OWO-rekenkamercommissie door de raden geëvalueerd en heeft men besloten dit convenant voor de komende vier jaar voort te zetten.

Hoe kiezen we onderwerpen voor onderzoek?

De rekenkamercommissie is onafhankelijk in de keuze van onderzoeksonderwerpen, in de onderzoeksaanpak en in de oordeelsvorming. De gemeenteraad, het college en bewoners van de gemeente kunnen onderzoeksonderwerpen aandragen. De rekenkamercommissie vindt het belangrijk om met de raad mogelijke onderzoeksonderwerpen te bespreken. Achterliggende gedachte hierbij is dat ons onderzoek de gemeenteraad moet ondersteunen bij zijn werkzaamheden. Vervolgens bepaalt de rekenkamercommissie zelfstandig welke onderzoeken worden uitgevoerd en hoe.

Voor de selectie van onderwerpen hanteren wij de volgende criteria:

Mate van doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid	Het onderzoek moet betrekking hebben op de resultaten die met het gevoerde beleid worden bereikt en/of de middelen op een goede wijze worden ingezet in relatie tot de gewenste resultaten. Ook kan het onderzoek betrekking hebben op in hoeverre het voldoet aan wet- en regelgeving.
Substantieel belang	Het betreft een onderwerp dat het actuele of toekomstig functioneren van de samenleving raakt of een beleidsterrein waar de gemeente geld aan uitgeeft en financiële risico's loopt.
beïnvloedingsmogelijkheden	Het onderzoek richt zich op beleid dat door de gemeente valt te beïnvloeden.
Spreiding	de rekenkamercommissie streeft naar variatie in onderzochte onderwerpen: spreiding over beleidsterreinen en over het jaar.
Bruikbaarheid	Er moet sprake zijn van bruikbaarheid en verwachte leereffecten. Het onderzoek moet toegankelijke, bruikbare en actuele informatie opleveren waarmee de raad en het college het functioneren van de gemeente kunnen verbeteren.

3 Activiteiten 2019

3.1 Overleg en afstemming

In 2019 kwam de rekenkamercommissie elf maal bijeen voor een regulier overleg. Verder had de rekenkamercommissie overleg t.b.v. de volgende activiteiten:

- a. Bespreken van het onderzoeksrapport subsidies cultuurpromotie in de oriënterende raadsvergadering (23-4-2019);
- b. Bespreken van de conceptonderzoeksopzet onderzoek financiële sturing jeugdwet met raadsleden van Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland (4-4-2019);
- c. Offerteselectie onderzoek financiële sturing jeugdwet (9-5-2019);
- d. Startbijeenkomst onderzoek financiële sturing jeugdwet (13-6-2019);
- e. Bespreken van de conceptonderzoeksopzet onderzoek schuldhulpverlening met de raden van Ooststellingwerf en Opsterland (25-9-2019);
- f. Gesprek met raadsleden ter voorbereiding van het Onderzoeksprogramma 2020 (28-10-2019)
- g. Bespreken van het onderzoeksrapport vergunningverlening in de oriënterende raadsvergadering (28-10-2019)
- h. Offerteselectie onderzoek schuldhulpverlening (19-11-2019);
- i. Startbijeenkomst onderzoek schuldhulpverlening (18-12-2019).

Provinciaal overleg

De voorzitter van de rekenkamercommissie neemt deel aan het overleg van de rekenkamervoorzitters uit Friesland: het Fries Platform. Dit netwerk is gericht op uitwisseling van ervaring, het verkennen van de mogelijkheden om gemeenschappelijk onderzoek te doen en het uitwisselen en vergelijken van bevindingen. In 2019 heeft de voorzitter drie maal deelgenomen aan het overleg van dit platform.

3.2 Onderzoeken in 2019

In onderstaande tabel hebben wij de lopende onderzoeken en gerealiseerde uit 2019 opgenomen. Een overzicht van alle uitgevoerde onderzoeken vindt u [hier](#).

nr.	Onderwerp	planning gereed	stand van zaken
1	Subsidies cultuurpromotie		afgerond: klik hier: oriënterende raadsvergadering (agendapunt 3) besluitvormende raadsvergadering (agendapunt 6)
2	Effectiviteit proces vergunningverlening		afgerond: klik hier: oriënterende raadsvergadering (agendapunt 3) besluitvormende raadsvergadering (agendapunt 6)

- 3 Doe-mee onderzoek Lokale Inclusie
Agenda

afgerond:

klik hier:

[oriënterende raadsvergadering](#)

(agendapunt 4)

Het college gaf in haar bestuurlijke reactie aan te zullen onderzoeken op welke wijze uitvoering van VN verdrag gewaarborgd wordt. Voor vervolg wordt voorstel van college afgewacht.

- 4 Financiële sturing uitvoering jeugdwet 2^e kwartaal 2020

- 5 Schuldhulpverlening 3^e kwartaal 2020

3.3 Onderzoeksprogramma 2019

Het onderzoeksprogramma voor 2019 had voorts nog het onderwerp ‘centrummanagers’ op de shortlist. Dit onderwerp werd in 2018 door raadsleden aangedragen als suggestie voor het onderzoeksprogramma. Vrij recent is in opdracht van de gemeente een evaluatie uitgevoerd van de detailhandelsvisie waarin ook het centrummanagement is meegenomen. Na vaststelling van de evaluatie door het college, zal de rekenkamercommissie bekijken of nader onderzoek door de rekenkamercommissie zinvol is.

3.4 Onderzoeksprogramma 2020

Op 28 oktober sprak de rekenkamercommissie met raadsleden ter voorbereiding op het onderzoeksprogramma 2020. De rekenkamercommissie heeft gekozen voor de volgende onderzoeksonderwerpen voor het onderzoeksprogramma 2020¹:

Ooststellingwerf	Weststellingwerf	Opsterland
Duurzaamheidsbeleid	Laaggeletterdheid	Duurzaamheidsbeleid (1 ^e kwartaal)
		Gebiedsteams (4 ^e kwartaal)

Het onderwerp duurzaamheidsbeleid is op initiatief van de rekenkamercommissie op de shortlist gezet. Duurzaamheid neemt een prominente plek in binnen het coalitie-akkoord en de ontwikkelagenda van de gemeente Opsterland. Daarom heeft, ook gelet op selectiecriteria 4, dit onderwerp prioriteit voor de rekenkamercommissie

¹ Dit zijn de onderwerpen waarnaar een vooronderzoek zal worden gedaan. Na het vooronderzoek volgt besluitvorming over een diepgaander vervolgonderzoek of er wordt afgezien van een vervolgonderzoek.

3.5 Deskundigheidsbevordering

Door het lidmaatschap van de NVRR, het bezoeken van diverse congressen, studiemiddagen en het uitwisselen van kennis en ervaring in diverse gremia, werkt de rekenkamercommissie continu aan haar deskundigheidsbevordering. De rekenkamercommissie heeft de actualiteit gevolgd omtrent velerlei onderwerpen door het kennismaken van rekenkameronderzoeken van andere gemeenten, van toepassing zijnde literatuur en berichtgeving in de media.

3.6 Communicatie

Het aspect 'communicatie' speelt op verschillende momenten:

- De onderwerpkeuze: de rekenkamercommissie benadert ieder jaar raadsfracties om suggesties voor onderzoek aan te dragen bij de rekenkamercommissie. Burgers kunnen via de websitepagina van de rekenkamercommissie suggesties doen voor onderzoek.
- Na afronding van het vooronderzoek zal de rekenkamercommissie de gemeenteraad aanbieden de eerste bevindingen te delen om zo gezamenlijk met de gemeenteraad te komen tot een relevante vraagstelling in het uiteindelijk onderzoek.
- Bij de start van een onderzoek: de rekenkamercommissie wil transparant en toegankelijk zijn en kiest er daarom voor om op noodzakelijke momenten af te stemmen met betrokkenen. Zo wordt bij de start van elk onderzoek een startbijeenkomst georganiseerd om portefeuillehouder en ambtelijk betrokkenen bij het onderzoek te informeren over het onderzoek van de rekenkamercommissie.
- In de hoor- en wederhoorprocedure: nadat de rekenkamercommissie haar conclusies en aanbevelingen definitief heeft vastgesteld, wordt het college van b. en w. In de gelegenheid gesteld daarop te reageren. Desgewenst kan de rekenkamercommissie haar conclusies en aanbevelingen in een gesprek toelichten. Dit heeft echter niet tot gevolg dat de rekenkamercommissie haar conclusies of aanbevelingen bijstelt.
- Bij de afronding van een onderzoek: bij de publicatie van onderzoeksrapporten kunnen persberichten worden verspreid om zo passend bij het onderwerp de nodige informatie over te brengen.
- Bij de aanbieding van een onderzoek: de rekenkamercommissie biedt de raad bij elk onderzoek aan haar bevindingen toe te lichten in de oriënterende of besluitvormende raadsvergadering.

4 Financiën 2019

De raad van Opsterland heeft voor de werkzaamheden van de rekenkamercommissie een budget beschikbaar gesteld van 29.679 euro.

	Begroot	Uitgaven	Saldo
Presentiegelden	€ 4.160,00	€ 2.493,33	€ 1.666,67
contributie NVRR	€ 205,00	€ 203,33	€ 1,67
reis/verblijfkosten leden	€ 450,00	€ 405,75	€ 44,25
kosten secretaris	€ 5.000,00	€ 4.458,56	€ 541,44
deskundigheidsbevordering	€ 200,00	€ 91,93	€ 108,07
overige kosten	€ 83,33	€ -	€ 83,33
onderzoekskosten	€ 19.580,67	€ 18.149,75	€ 1.430,92
Totaal	€ 29.679,00	€ 25.802,66	€ 3.876,35

De onderbenutting van de post presentiegelden is als gevolg van tijd die is besteed aan het uitvoeren van de rekenkameronderzoeken (post: onderzoekskosten). Omdat geen onderzoek naar het onderwerp centrummanagement is gedaan, leidt dit tot een relatief groot positief saldo bij onderzoekskosten.

Mede op verzoek van raadsleden van de gemeente Weststellingwerf onderzochten wij of er ook voor Weststellingwerf, net als voor Ooststellingwerf en Opsterland, een onderzoek naar schuldhelpverlening gedaan kon worden. Het bleek dat de meerkosten voor een derde onderzoek niet betaald kon worden uit het onderzoeksbudget van Weststellingwerf. Daarom hebben wij toen de raad van Weststellingwerf om extra budget gevraagd². De raad heeft op 2 december 2019 helaas ons verzoek afgewezen.

Een ander punt wat wij onder uw aandacht willen brengen is indexering. Jaarlijkse indexering van de rekenkamerbudgetten vindt niet plaats. Een verzoek voor indexering bij brief van 28 augustus 2018 en is besproken in het overleg van 10 oktober 2018. In dit overleg is gemeld dat de raden van de owo gemeenten ons verzoek voor indexering hebben afgewezen.

Wij wijzen de raden erop dat deze beslissing er toe leidt dat de budgetten van de rekenkamercommissies op deze manier jaarlijks met de inflatie worden uitgehold. Dat leidt er bijvoorbeeld toe dat bij de inflatie van 2019 2,5%, er na 5 gelijke jaren er 12,5% reëel minder budget beschikbaar is.

In de notitie Administratieve Organisatie, afgestemd met de griffiers van de drie gemeenten en door de rekenkamercommissie vastgesteld op 27 mei 2015, is vastgelegd dat vaste kosten van de rekenkamercommissie evenredig verdeeld over de drie gemeenten. Het betreft hier de kosten voor presentiegeld, de kosten voor de secretaris en de overige kosten. De kosten die specifiek voor de gemeente Opsterland worden gemaakt - het betreft dan de post onderzoekskosten - komen volledig ten laste van het budget van Opsterland.

² In een eerder overleg met raadsleden van de 3 OWO-gemeenten (10 oktober 2018) is expliciet aangegeven dat de rkc's de raden kunnen verzoeken extra budget beschikbaar te stellen voor een onderzoek indien het beschikbare budget al besteed of bestemd is, maar een bijkomend onderzoek toch gewenst is.

Tot slot

De rekenkamercommissie bedankt de raadsleden, collegeleden en ambtelijke organisatie voor de positieve wijze waarop zij afgelopen jaar meewerkten aan onze onderzoeken.

Indien u vragen heeft over de inhoud van dit jaarverslag, kunt u contact opnemen met de secretaris van de rekenkamercommissie via rekenkamercommissie@opsterland.nl